

ගෙහස්ථී කමිකරුවන් ගුම බලකාගේ කොටසකි

DWU

ගෙනයේල් කමිකරුවන් ග්‍රම බලකාගේ කොටසක්

Domestic Workers' Union 2021 ©

Published By

Domestic Workers' Union

2012dwunion@gmail.com

496/12 Piachaud Gardens, Peradeniya Road, Kandy, Sri Lanka.

Supported By

International Domestic Workers Federation

භාද්‍රින්ඩීම

යාකාරී ගුම හමුදාවේ කොටසක් ලෙස ගැහස්ටි
කම්කරුවන් පිළිබඳ සාකච්ඡාව මේ වන වට ලේකයේ
බොහෝ රටවල් ආරම්භ කර ඇත. මින් වසර 15 කට පෙර
“ගැහස්ටි කම්කරුවා” යන යෙදුම ශ්‍රී ලංකාවේ හාටිනා
නොවිනි. එකල සෑම ස්ථානයකම හාටිනා වූයේ
“මෙහෙකරුවා” යන වචනයයි. එසේ තීඩියොම්, වසර 14 කට
පෙර ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළත ගැහස්ටි කම්කරුවෙය් සංවිධානය
වූහ. මෙම ක්ෂේත්‍රය තුළ කිසිදු වෘත්තීය සම්නියක් පිහිටුවා
නොනිඩිනි. එසේ වුවද, අද දැවසේ ගැහස්ටි කම්කරුවෙය්
“ගැහස්ටි කම්කරු සංගමය” නම් වූ එක් කුඩායක් යටතේ සංවිධානය
වී සිටිති. අද වන වට කම්කරුවන් / සාමාජිකයින් 3800 ක ප්‍රමාණයක්
මෙම වෘත්තීය සම්නිය වටා එක්ව සිටිති. ගැහස්ටි කම්කරුවෙය්
සංවිධානය වී ඇති අතර වෘත්තීය සම්නිය මියාපදිංචි කර ඇත.
එසේ වුවද, මෙම ක්ෂේත්‍රයට නීතිමය පිළිගැනීම ලබා දී නොමැත.
නීතිසා, නීති අවශ්‍යතාවයක් පවතින මෙම ක්ෂේත්‍රයට අවශ්‍ය
නීති රිති ගෙන ඒම ආන්ත්‍රික වගකීම බැවි වඩාත් පැහැදිලි වේ.

එබැවින්, මෙම ක්ෂේත්‍රයට නීති රිති ගෙන ඒම සඳහා ආන්ත්‍රික බලපෑම්
කිරීම වෙනුවෙන් අවශ්‍ය සාමූහික ක්‍රියාමාර්ගයන්හි යෙදීමට ගැහස්ටි
කම්කරු සංගමය සූදානම්ව සිටී. කම්කරු-මිතුනිල මෙම පොත් පිංච
මගින් ගැහස්ටි කම්කරුවන් වෙනුවෙන් ආරක්ෂිත නීති රිති තීඩිය යුතුය
යන පණිවිධි ගෙන ඒනු බඩි. මෙම පොත් පිංච කියවන සෑම අයෙක්ම
ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළත වැඩිකරුන ගැහස්ටි කම්කරුවන් වෙනුවෙන් අදාළ
නීති රිති ගෙන ඒම සඳහා වන වාරිකාවට එක්වනු ඇතැයි තුදුක්ම
විශ්වාස කරන්නෙමු.

ගෙහස්ථ කමිකරුවන් සඳහා EPF/ETF අවශ්‍යතා තේදී?

මම අමුදා, මේ වත්තේ අවුරුදු 41 ක් වැඩි කළා. මට දුරුවෝ දෙන්නේක් ඉන්නවා. ඒ දෙන්නම විවාහකයි, ගිය අවුරුදුදේ ඒ අය නගරයේ පදිංචියට ගියා. ඒ අය ගියාට පස්සේ මට තේරේම ගියා, මෙතැන් සිට මට මා ගෙන බලාගෙන්න වෙනවා හේද කියලා. මගේ යෙහෙලියක් මගෙන් ඇතුළුවා මුදල්මය වශයෙන් මගේ වැඩි කළමනාකරණය කර ගන්නේ කොහොමද කියලා, මොකද අය දැනගෙන හිටියා මම ගිය අවුරුදුදේ රැකියාවන් විශාම ගිය බවත්, මගේ පාරිනෝෂික මුදල් ගන්න බවත්. රැකියාවල් සොයා ගන්න ඕන නිසා මගේ දුරුවෝ දෙන්නටම නගරයට යන්න ඕන වුණා. මගේ පාරිනෝෂික මුදලින් මම ඒ අයට උදව් කළා. මම දැන් කොහොමද ජිවත් වෙන්නේ? මට සැලසුමක් තියෙනවා. මම මගේ EPF/ETF මුදල් බැංකුවේ තැන්පත් කළා. මට ජිවත්වීම සඳහා ඒ ඇති. මගේ EPF මුදල් තියෙන එක ගෙන මම සතුවීන් ඉන්නේ.

මම ගෙහස්ථ කමිකරුවෙක්

පසුගිය අවුරුදු
11 ක් මම ගෙහස්ථ
කමිකරුවෙක් විදිහට වැඩි
කරනවා

මම දැන් විශාම ගිහින් නිසා අනින්
අයගෙන් යැපෙන්නේ නැතුව
මගේ ජිවත්ය පවත්වාගෙන යන්න මට
EPF/ETF මුදලක් නැහැ.

මම වගේ තවත් ගොඩාක් කමිකරුවෝ ඉන්නවා මේ රටේ.

අපි මේ රටේ පුරවැසියෝ.

ඇය ආණ්ඩුව අපි වෙනුවෙන් EPF නිතිය ගෙන එන්නේ නැත්තේ?

ගෙහස්ථ කමිකරුවන්ට ප්‍රසුතිකාධාර වරප්‍රසාදය නොලැබෙන්නේ මන්ද?

මම සූමති, මම කැමතියි නිදහස් කාන්තාවක් වෙන්න. මම, මගේ වයස අවුරුදු 19 දී ඇගල්මි කර්මාන්තකාලාවක රැකියාව පටන් ගත්තා. මාව තේරේමි ගන්න පුලුවන් පුද්ගලයෝ සමග මම විවාහ වුණා, අපගේ ජීවිත සැහැල්ලුවෙන් ගාලා ගෙන ගියා. අපි නොද යාලිවෝ. මගේ ප්‍රසුත නිවාඩු වලින් පසුව හේට සිට මම නැවත වැඩිට යනවා. මම කළින් සිවිවා වගේ, දරුවා ලැබේමෙන් පසුවන් මගේ ස්වාමී පුරුෂයා මත යැපෙන්නේ නැතුව මට මගේ වැඩ පටන් ගන්න පුලුවන්. මේ සියලු හැකියාවන් මට ලැබුණේ ප්‍රසුතිකාධාර හිමිකම නිසයි. ඒක නොතිබුණා නම් මගේ සිහින සියල්ලම විනාග වී යාමට නිබුණා. කාන්තා ඉම්කයින්ට ඔවුන්ගේ දරු ප්‍රසුතියෝ පසුවත් නැවත මුටුන්ගේ රැකියා කිරීමට හැකිවීම ගෙන මම සතුව වෙනවා.

මම පසුගිය අවුරුදු 03 ක් නිස්සේ ගෙදරක වැඩ කරනවා. මම විවාහ වුණා. මම දැන් මාස 08 ක ගැබේනියක්. සෞඛ්‍ය සම්පත්න දරුවකු බෙහි කිරීම සඳහා බෙහා මාසේ මට නිවාඩු ගන්න වෙනවා. මගේ භාම්ප්‍රතා දැනටමන් වෙනත් යෝජිකාවක් අරගෙන. මම ගේගනී වීම නිසා මට මගේ රැකියාව අනිමි වෙනවා.

මම මාස 04 ක ගැබේනියක්. මේ මගේ දෙවන දුරුවා. මගේ පළමු ගේහන් අවස්ථාවේ මම වැඩ කළේ ටෙලුසුවරයකුගේ ගෙදරක. මම වැඩ කිරීම නතර කරපු සැතින් දුරුවාට අවශ්‍ය සිටිකිරී සහ අත්‍යාවශ්‍ය දේශ්වල් ගැනීම වගේ ප්‍රශ්න රැසකට මුහුණු දැන්න මට සිදු වුණා. මට මේ සැරේ සිද්ධ වෙනවා අවසාන මාසය දක්වාම වැඩ කරන්න, එහෙම නැත්හම් එක රැකියාවකට වඩා කරන්න. මට නැවත ඒ අත්දැකීම ලබන්න ඕනෑම නැහැ.

සුමතිට වගේම ගෘහස්ථ කම්කරුවන්ටන් ප්‍රසුතිකාධාර හිමිකම ලැබෙනවා නම් හිනෝ බයක් නැතිව දුරුවන් බිහිකරන්න අපිට පුලුවන්. එතකොට අපිට අපේ රැකියා ගැන කරදිර වෙන්න ඕනෑම නැහැ.

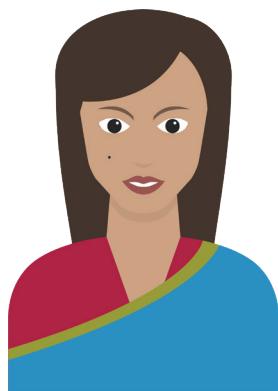
අදි ආත්ම්බූවට අපේ දුක තේරේම් ගන්න බැරේ? දුරුවෙක් බිජ කිරීම පහසු දෙයක් නොවෙයි. ගෘහස්ථ කම්කරුවන්ටන් ප්‍රසුතිකාධාර හිමිකම් අවශ්‍ය කියලා අපේ ආත්ම්බූව කවදා තේරේම් ගනීවිද?

වැටුප් සහිත වාර්ෂික නිවාඩු ගෙහස්ථ කමිකරුවන්ට හිමි නොවේ, විය නිවැරදිද?

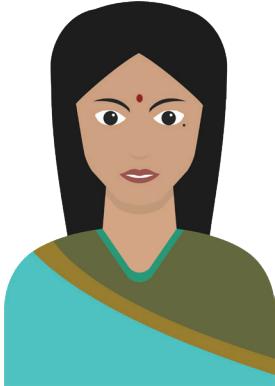

මම බර වැඩි කරන කමිකරුවක්. මම වැඩි කරන්නේ කර්මාන්තගාලාවක. සැම වසරකම මම මගේ වාර්ෂික නිවාඩු යොදා ගන්නවා මගේ මුණුපුරු මේනිපිරියන් එක්ක ගෙ කරන්න. මේ අවුරුද්දේ මම තීරණය කළා දුර පළාතක ඉන්න හැඳ්නා හැවරිදි මගේ සහෝදරය බලන්න යන්න. මම දැනටමන් අය කැමති රුසකැවිලි රිකක් හඳුන්න පටන් ගන්නා. මගේ මේනිරියක් අදහුවා “අයි ඔයා ඔයාගේ වාර්ෂික නිවාඩු ගන්නේ ඔයාගේ අක්කව බලන්න යන්න, ඔයාට ගෙදර ඉදුන් හොඳ විවේකයක් ගන්න පූජුවන්නේ” කියල. මම අයට කිවිවා මගේ සහෝදරය එක්ක කාලය ගෙ කිරීමෙන් මගේ හිතට සහනයක් ලැබෙනවා කියලා.

මම පසුගිය අවුරුදු 03 ක් නිස්සේ ගෙදුරක වැඩි කරනවා. වැඩි කරන තැකින් නිවාඩුවක් ගන්න එක මට මොක් ප්‍රශ්නයක්.

මම ද්‍රව්‍යක් නිවාඩු ගන්නාත් මට මගේ ද්‍රව්‍යසේ ප්‍රධාන නැති වෙනවා. ඒ වගේම සතියක නිවාඩුවක් ගන්නාත් මට මගේ රුකියාවම නැති වෙනවා.

අඟ භාමිපුත්තු ගැහස්ටී කමිකරුවන්ට
වැටුප් සහිත නිවාඩු ලබා නොදෙන්නේ?

අපිත් කමිකරුවෝ, ඒත් අපිට හඳුනී
අවශ්‍යතාවයකදී නිවාඩු ගන්න බැහැ.

ආණ්ඩුව අපේ ප්‍රශ්නය තේරුම් ගන්න තෙක් ගැහස්ටී කමිකරුවන්ට
වැටුප් සහිත නිවාඩු ලබාදීමට නීති ගේන්නේ නැහැ.

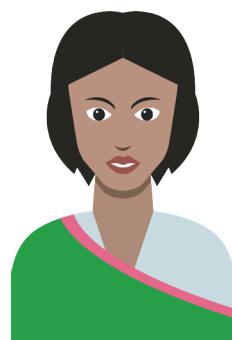
ගෙහස්ථ කමිකරුවන් පැය සෑකට වඩා වැඩ කරයි, ඒත් ඔවුන්ට අතිකාල ගෙවීමක් නැත්තේ මන්ද?

මම ගිලා, මට දුරුවෝ 3 දෙනෙක් ඉන්නවා. පසුගිය ඔවුරුදු 7 ක් තිස්සේ මම සෙල්ලම් බවු හඳුන කොමිෂාතියක වැඩ කරනවා. මම වැඩ පටන් ගන්නේ උදෙ 8.00 ට, හටස 4.30 ට වැඩ ඉවර කරනවා. මට ද්‍රවල් කිසුමට විනාඩි 30 ක් තියෙනවා. ජ්‍රේ පස්සේ මගේ වැඩ අවසන් වුණාම මම ඉක්මනින් ගෙදර යනවා, මොකද මගේ දුරුවෝ මග බලාගෙන ඉන්නවා. ඒත් දැන් ඔවුන් ලොකුයි. මට දැන් හටස 6.30 වෙනකම් වැඩ කරන්න පූලුවන්. මම හටස 4.30 න් පස්සේ වැඩ කළහම මට අතිකාල විදිහට වෙනම ගෙවීමක් ලැබෙනවා. අමතර වැඩ කිරීමෙන් උපයා ගන්නා මුදල් තැන්පත් කරන්න මට වෙනම බැංකු ගිණුමකත් තියෙනවා. මගේ මුදල් කළමනාකරණය හොඳයි කියලා මගේ සහාය්දරය හැම වෙලාවම අයෙ කරනවා.

මම ගෙදරක නැවතිලා ඉන්න ගෙහස්ථ කමිකරුවක්. මම වැඩ පටන් ගන්නේ උදෙ 5.30 ට. අවසන් කරන්නේ රු 10.00 ට.

මම ද්‍රවසකට පැය 8 කට වඩා වැඩ කරනවා. ඒත් මට අතිකාල ගෙවීමක් නැතැ. මම වගේම ගොඩක් ගෙහස්ථ කමිකරුවන් ද්‍රවසකට පැය 8 කට වඩා වැඩ කරනවා, කිසිම අතිකාල ගෙවීමක් නැතුව.

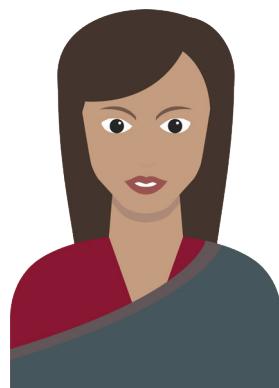
ද්‍රවසම වැඩ කළාට පස්සේ මට නර මහන්සියි.
මමත් මනුෂ්‍යයෙක්.
ආණ්ඩුව කවද ද අපේ වේදනාව තේරුම් ගන්නේ ?

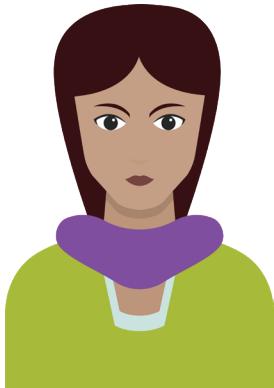
**“සේවාභායකයාගේ උවමනාවට සේවකයාව සේවයෙන් ඉවත් නොකළ යුතුයි”
ංඩ විකාරද?**

මම රසිකා. මම අවුරුදු 3 ක සිට රඛ්‍ර කර්මාන්තගාලාවක වැඩි කරනවා. පසුගිය සතියේ අපේ වැඩි පරීක්ෂක මහතා සේවකාවකට නොහොතු ආකාරයෙන් කතා කළා. මම ඒ වෙළාවට එනත් තිරියා. මම වැඩි පරීක්ෂකට කිවිවා ඔය කලේ ලොකු වරදක්, ඔයට කිසි අයිතියක් නැහැ සේවකාවකට එහෙම කතා කරන්න කියලා. මේ සිද්ධිය මගේ සේවය අවසන් කරන්න හේතු වුණා. මම අත හැරයේ නැහැ. මම සේවය අවසන් කිරීමේ අංශයට ගියා. මගේ රැකියාව නැවත ලබා ගත්තා. මගේ වෘත්තිය සම්තිය මගේ රැකියාව නැවත ලබා ගැනීමට ගොඩක් උදුවේ කළා. මම දැන් ත්‍රියාකාරී කෙනෙක්. අර වැඩි පරීක්ෂකවරයාට කළමනාකාරීන්වයෙන් දැඩුවම් ලැබුණා.

පසුගිය අවුරුදු 7 ක් තිස්සේ මම ගෙහස්ටි කමිකරුවෙක් විදිහට වැඩි කරනවා. මට මගේ පළවෙනි රැකියාව නැති වුණා. ඒකට හේතුව වූනෝ මගේ දරුවා පසන්න විම නිසා දින 4 ක් වැඩිට යන්න බැරිවීම.

මගේ භාමිප්‍රතා දුවල් කැමට ගෙදර එනවා. ඔහුගේ සේවා ස්ථානය නිබුණෝ නිවසට ආසන්නයේ. මම මහු පැමිණීමට පෙර උයලා මේසය පිළියෙල කරලා තියනවා. එක දුවසක් ඔහු වැරදි ආකාරයට මට එං වෙන්න උත්සාහ කළා. මම ඒ බව ඔහුගේ බේරදට දැන්වා. ප්‍රතිඵ්‍යුතු වුණෝ මගේ රස්සාව අනිමි කිරීමයි.

ගැහස්ටි කමිකරුවෙකුට තම භාමිප්‍රතාගේ වර්දකින් රැකියාව අනිමි වුණාත් ඔවුන්ට නැවත ඔවුන්ගේ රැකියාව ලබා ගන්න බැහැ.

මේ රටේ පූරවැසියන් හැටියට ගැහස්ටි කමිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ආණ්ඩුව වග බලාගෙන යුතු නැති ද?

අපි සූදානම්, ඇයි තවම නැත්තේ...?

අපි ගෙහස්ට කමිකරුවෝ

අපි වෘත්තීය සම්බිජක් යටතේ
සංවිධානය වී සිටින්නෙමු

අපේ වෘත්තීය සම්බිජ නිතිපතා
වාර්ෂික සම්මෙලන පටන්වනු
ලබයි

අප, අපගේ විගණනය කරන ලද
ගිණුම්, වාර්ෂික වාර්තා, පත් වූ
නිලධාරීන් පිළිබඳ විස්තර හා
වෘත්තීය සම්බිජ ව්‍යවස්ථාවට සිදු
කරන ලද සංශෝධන කමිකරු
දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්
කරන්නෙමු

අපගේ පැමෙනිලි ඉදිරිපත් කිරීමේ
තුම්බේදයක් අපේ වෘත්තීය
සම්බිජයේ ඇත

සේවකයන් සමග වැඩ
ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම පිළිබඳ
වූ වගකීම අප වෘත්තීය
සම්බිජට නියේ

අපි සංවිධානය වූ කමිකරුවෝ.
තවමත් ඇයි අපි වෙනුවෙන් නිති නැත්තේ ?

Domestic Workers' Union ©

2012dwunion@gmail.com

496/12 Piachaud Gardens, Peradeniya Road, Kandy, Sri Lanka.